

Πανέμορφο κείμενο, πανέμορφη παράσταση

«Αστερισμοί» του Νικ Πέιν από τον ΘΟΚ

Μετάφραση:
Δημήτρης Κιούσης
Σκηνοθεσία:
Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος
Βίντεο/Σκηνικό περιβάλλον/
Κοστούμια: Παντελής Μάκκας
Μουσική: Σταύρος Γασπαράτος
Κίνηση: Έλενα Αντωνίου
Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Κουκουμάς
Βοηθός σκηνοθέτη: Χριστίνα Χριστόφια
Παίζουν: Νεοκλής Νεοκλέους, Στέλλα Φυρογένη

Στον προσωπικό μου μικρόκοσμο διασταυρώθηκαν το «1Q84» του Χαρούκι Μουρακάμι, στα δύο τρίτα του οποίου βρίσκομαι, με τους «Αστερισμούς» του Νικ Πέιν. Έτσι και βγεις λίγο από την πεπατημένη, λέει ο Μουρακάμι, τα φαινόμενα αρχίζουν να απατούν, οι δρόμοι γίνονται παρακαμπτήριοι, ο χρόνος διαστρεβλώνεται και οδηγούμαστε σε παράλληλο σύμπαν, όπου στον ουρανό υπάρχουν δύο φεγγάρια.

Το απόγευμα, κρατώντας τον Μουρακάμι, ατένιζα τη φαινομενικά μοναδική πραγματικότητα γύρω μου, ψάχνοντας για πιθανά σημεία παράκαμψης, και το βράδυ ο Νικ Πέιν εισηγήθηκε αμέτρητα τέτοια σημεία-θύρες «προς αλλού». Βρισκόμενος σ' ένα υπαρξιακό κομβικό σημείο της προσωπικής του πορείας μετά τον θάνατο του πατέρα του, ο Πέιν ανακάλυψε ότι η επιστημονική θεωρία των πολλών συμπάντων μπορεί να παρηγορεί, επειδή αναιρεί τη γραμμική εξέλιξη του χρόνου. Αναιρεί το Αναπόφευκτο. Οι «Αστερισμοί» αντιπαραθέτουν το Αναπόφευκτο και το Πολλαπλό. Τα «όταν» μετατρέπονται σε «αν».

Οι δύο ήρωες του Πέιν, η φυσικός Μάριον και ο μελισσοκόμος Ρόλαντ συναντιούνται... πολλές φορές και με πολλούς τρόπους. Η κάθε τους κίνηση, επιλογή ή απόφαση ενεργοποιεί μίαν άλλη εκδοχή της εξέλιξης των πραγμάτων. Στο περίτεχνα δομημένο κείμενο του Πέιν η μια εκδοχή δεν σβήνει την άλλη, όλες συνυπάρχουν παράλληλα, οι διακλαδώσεις της πραγματικότητας αποκτούν αυτονομία, ο χρόνος χάνει την έννοια της διαδοχής.

Από το πανέμορφο κείμενο ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος φτιάχνει μια πανέμορφη παράσταση. Και ο κάθε συντελεστής της μπορεί να θεωρηθεί ισότιμος συνδημιουργός της. Το σκηνικό περιβάλλον που δημιουργεί ο Παντελής Μάκκας με τα βίντεο του αναπλάθει στη σκηνή τους αμέτρητους, σαν τις επιλογές των ανθρώπων, Αστερισμούς. Η μουσική του Σταύρου Γασπαράτου αισθητικά ενώνει τη δράση, για να θυμόμαστε ότι ο πολλαπλασιασμός δεν σημαίνει και κατακερματισμό. Οι φωτισμοί του Γιώργου Κουκουμά σηματοδοτούν εξαιρετικά τις μεταβάσεις και τις παραλλαγές των σκηνών. Η κίνηση που εισηγήθηκε η Έλενα Αντωνίου υπενθυμίζει στους ηθοποιούς την υπαρξιακή διάσταση του έργου.

Θα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία να δούμε και την αθηναϊκή εκδοχή των «Αστερισμών» την οποία ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος δημιούργησε σχεδόν παράλληλα με τη λευκωσιάτικη. Πόσο άραγε οι προσωπικότητες των ηθοποιών επηρέασαν τη σκηνοθεσία; Όχι μόνο η υποκριτική ταυτότητα του ηθοποιού, αλλά και η ψυχοσωματική του οντότητα, ο τρόπος ομιλίας, η ιδιαιτερότητα των κινήσεων είναι σημαντικότερο μέρος της μεγάλης εικόνας της παράστασης.

Όμως και χωρίς τη δυνατότητα σύγκρισης, η παράσταση του ΘΟΚ ήταν εμπειρία για τους παλιούς θεατές της δουλειάς της Στέλας Φυρογένη και του Νεοκλή Νεοκλέους, καθώς οι δύο ηθοποιοί είχαν μπροστά τους στόχους ασυνήθιστους και δύσκολους. Οι συνεχείς εναλλαγές διαθέσεων, τρόπων έκφρασης και πιο πολύ στάσεων απέναντι στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα έπρεπε να αποδοθούν με βάση το επαναλαμβανόμενο κείμενο. Ο λόγος χρησίμευε ως κανάλι επικοινωνίας, αλλά το μήνυμα που μετέφερε εξαρτιόταν από την ψυχική κατάσταση του πομπού και διευκρινιζόταν από τη διάθεση του δέκτη. Ο κύριος υποκριτικός όρος της παράστασης ήταν η απόλυτη τήρηση της ψυχολο-

γικής και της συμπεριφοριακής αλληλοεξάρτησης, της άρρηκτης σύνδεσης της δράσης του ενός και της αντίδρασης του άλλου.

Και οι δύο συμπρωταγωνιστές δούλεψαν με ιδιαίτερη αυτοσυγκέντρωση, με αναγκαία για τις διαφοροποιήσεις των εκδοχών σημασία προς την κάθε λεπτομέρεια, κάθε ημίτονο των χρωματισμών. Η Στέλα Φυρογένη οδηγούσε το ντουέτο με εξαιρετικά ευανάγνωστο παίξιμο, αλλά ταυτόχρονα διακριτική και λεπτή υποκριτική μανιέρα. Ο Νεοκλής Νεοκλέους πολύ ευέλικτος και δεκτικός στις προκλήσεις της συμπρωταγωνιστριάς του, με καθαρές διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των μεταβολών του ήρωά του.

Ο Θεοδωράκόπουλος σκηνοθετεί την κάθε σκηνή, την κάθε εκδοχή ως χωριστή παράσταση χωρίς να ξεχνά τον στόχο της απόδοσης της αισθητικά ενιαίας μεγάλης εικόνας. Οι Αστερισμοί, όσοι μύριοι, στα μάτια των ανθρώπων (με βιολογικά περιορισμένα αισθητήρια και ικανότητα σύνθεσης των πολλαπλών σε ένα) αποτελούν την εικόνα του έναστρου ουρανού.

Τα «Κύπρια» ξεκίνησαν, ο ΘΟΚ εγκαινίασε τη νέα σεζόν. Καλή χρονιά!

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

